

El geòleg Mata-Perelló alerta que el que va obligar a enderrocar el barri de l'Estació de Sallent no està resolt

El catedràtic bagenc subratlla en una conferència de la Comissió de la Mineria que cal estudiar i evitar l'entrada d'aigua per la falla del Guix, que dissol la formació salina anomenada Cardona

Josep Maria Mata-Perelló, amb una imatge projectada del barri de l'Estació enderrocat, durant la conferència / DAVID BRICOLLÉ

David Bricollé

Sallent09 MAI 2026 6:25

«Sempre dic que el risc geològic no existeix. Per mi, els riscos són actituds i decisions, principalment de polítics i urbanistes que volen urbanitzar sense conèixer la geologia». Una afirmació tan contundent no la feia pas un qualsevol. Sortia de la boca d'una de les grans **eminències en geologia** no només de la Catalunya Central, sinó mundials, **Josep Maria Mata-Perelló**.

Ell va ser el ponent, aquest dijous al vespre, de l'última de les conferències que periòdicament convoca la **Comissió de la Mineria de Sallent** per posar l'anàlisi i els arguments que permetin assentar les bases de les decisions de cap a on s'ha d'encaminar urbanísticament el Sallent de la postmineria de la potassa. I Mata-Perelló ja hi va llançar dues coses: **una idea i una alerta**.

Mata-Perelló proposa que Sallent sigui el centre d'una càtedra especial sobre «els mal anomenats riscos geològics»

La idea, que la població bagenca sigui l'epicentre i una aula oberta i d'estudi d'una **càtedra especial relacionada amb «els mal anomenats riscos geològics»**. Pel que fa a l'alerta, va avisar que la problemàtica que en les últimes dues dècades **ha acabat amb la desaparició de tot un barri, el de l'Estació**, que s'ha hagut de desallotjar i enderrocar pels problemes d'enfonsament del subsol «continua activa», i que caldrien nous estudis per **intentar posar-hi una solució definitiva**.

De fet, el cas del barri de l'Estació és un dels tres **exemples** que el geòleg manresà, catedràtic en la matèria, va posar de referència d'anàlisi i estudi d'aquesta futura càtedra, que va situar dins del context del **Geoparc de la Catalunya Central i de la UPC**. Les altres dues són **les esllavissades produïdes durant la construcció de la llar d'infants**, i les **subsidiències** (enfonsaments) del **barri de la Rampinya**. Però també esmentava que, dins de l'àmbit del Geoparc, tot i que fora de Sallent, hi ha altres exemples d'aquests moviments geològics que han comportat maldecaps urbanístics, com les **bòfies de Súria**, els esfondraments a la Vall Salina de **Cardona** o les esllavissades a **l'autopista Terrassa-Manresa (C-16)**, que van generar moments crítics sobretot en els primers anys de posada en servei i que van obligar a emprendre mesures proposades, precisament, pels experts en geologia.

Josep Maria Mata-Perelló va subratllar en la primera part de la seva conferència el ric, extens i variat patrimoni geològic que concentra Sallent i el seu entorn immediat, incloent-hi tant el que són pròpiament les formacions naturals, d'una gran diversitat i molt exposades i visibles, com també tot allò que se n'ha derivat, des de les instal·lacions mineres (també molt diverses) fins als runams o altres construccions com els forns de guix.

Però, dins d'aquest àmbit, assenyalava que «hi ha aspectes en els quals Sallent pot ser capdavanter». En concret, el «patrimoni associat a la geologia ambiental i a la geologia social», dins del qual hi ha aquests (no) riscos geològics associats a l'activitat humana. Una modalitat que, apuntava, és relativament recent de les ciències i de les tècniques geològiques.

Calen estudis i actuacions

I, precisament, per aprofundir-hi i exemplificar-ho, Josep Maria Mata-Perelló **va dedicar una part important de la seva conferència al cas del barri de l'Estació de Sallent**. Va recordar que en un informe que ell mateix va elaborar el 2006 «va quedar molt clar que la causa de l'esfondrament no era a conseqüència de les activitats mineres, sinó per l'entrada de l'aigua a través del complex de la falla del Guix», que acaba entrant en contacte amb l'anomenada formació Cardona, un estrat inferior de composició salina i que, per tant, en genera la dissolució i n'arrossega el material aigües avall.

Els geòlegs instal·lant nous equips al barri de l'Estació per estudiar la subsidència / ARXIU/ICGC

Mata-Perelló va relatar que ja abans «haviem recomanat no donar més permisos de construcció al barri, per les sospites del que realment passada. **A partir del 2006 van quedar demostrades**», i és a partir d'aquí que el barri va acabar sent desallotjat i enderrocat. Ara bé, el geòleg bagenc es va preguntar: «Tot i enderrocar el barri, s'ha fet alguna cosa per evitar l'entrada de l'aigua al subsol a través del complex de la falla del Guix?». La seva resposta va ser clara: «Rotundament, no».

Per a Josep Maria Mata-Perelló, **s'ha solucionat el problema humà, però no el geològic i ambiental**, «perquè creiem que segueix entrant aigua al subsol, tot i que hi hagi hagut un alentiment» dels enfonsaments.

Des del seu punt de vista, **caldria seguir-hi treballant amb la realització d'estudis que analitzin el problema**: «Fer una anàlisi de la situació actual, amb **un balanç hídric** de tota la zona: entrades o sortides d'aigua, riu avall, ja que aquestes poden ser **contaminants**». I, un cop analitzat i determinat el focus i la causa, «solucionar el problema evitant l'entrada d'aigua. Si aquesta aigua segueix entrant hi pot haver un col·lapse [enfonsament sobtat]. Aquest segle o el pròxim».